GAZETY POLSKIE

Anno 1736.

Z Warſzawy die 1. *Auguſti.*

W Przeſzły Czwartek Dwor tuteyſzy *Magnificentiſſime* obchodził Imieniny Carowey Jeymśći, ná ktory Dzień preparowano było Stołow kilka, gdźie przy pierwſzym w Senatorſkiey Izbie pięknie przyozdobioney ná 80. Oſob ſporządzonym siedział Krol Jmć, z Krolową Jeymćią w rogu ſtoła pod Baldachynem Axamitnym złotemi Galonámi bramowanym, po bokách zaś *conſequenter* Ichmć PP. Senatorowie *Miniſtri Status*, y Damy, pod czas ktorego Tráktámentu, gdy zá zdrowie pito z Dział hucznie bito; Przy innych zás dwoch ſtołách w dalſzych Pokoiach Zamkowych, z ktorych káżdy ná 60. *circiter* Oſob był wyſtáwiony, mieśćili ſię Ichmość Urzędnicy, Szambelani, Generałowie, Pułkownicy, y Inni Officyerowie, co trwało áż do godźiny Czwartey z Południa. Po obiedźie záś Kroleſtwo Ichmć z Ichmćiami Pánámi Senatorámi dywertowali ſię wPałacowym Ogrodźie ſwoim, gdźie ſtrzelánie do Tarczy áż do wieczora trwało, do ktorey tráfiaiący *Premiati* zoſtáli. Wieczorem dáwał ſolenny Bal Xiąże Jmść Staroſta Káźmirſki, ná ktorym Ichmość tu przytomni niemal wſzyſcy znaydowali ſię.

W przeſzły Poniedźiałek z rána Jmść Pan Graff Sułkowſki, y z Jeymośćią ſwoią poprzedzáiąc Kroleſtwo wyiáchał do Sokolnik dla przyięćia onych.

Dnia wczorayſzego *pridie* wyiázdu ſwego oboie Kroleſtwo Ichmość od Piątey z rána, áż do śiodmey godziny Nabożeńſtwo w Kaplicy ſwoiey Zamkowey odpráwiali przy Spowiedźi, Kommunij, y Mſzach Swiętych, chcąc

bydź

bydź w podroż *Sacro viatico* opatrzeni, co ſamo niemal cały Dwor *effecit.* Tegoż dnia odprawiła ſię Solenna Dewocya Feſtu IGNACEGO Swiętego u W W. Xięży Jezuitow, gdźie Summę Celebrował Jmść Xiądz Kobielſki Nominat Kamieniecki, á teyże nocy Jmść X. Náramowſki Proboſzcz tychże XX. Jezuitow *fatiſceſſit.*

Dnia záś dźiśieyſzego w puł do Trzećiey z rana Mſzy Swiętey wyſłuchawſzy *particulari affectu & geſtu, adorato Altari*, przytomnym Ichmośćiom niektorym *in ſignum valedictionis, & deſideratiſſimi regreſſus*, ſzczodrey Ręki ſwoiey do pocałowánia Kroleſtwo niezbrániaiąc odiacháli ſzczęśliwie do Sáxonii, z ktoremi tákże y Jegomość Pan Graff Bruchl rázem poſpieſzył, wyieżdżaiące záś Kroleſtwo wielu *ex Magnatibus* wyprowádzało áż do Piaſeczna, á Jmść Xiądz Biſkup Kuiawſki poprzedźiwſzy Kroleſtwo w Olborzu dla przyięćia Onych miał oczekiwáć.

Jmość Pan Poſeł Moſkiewſki dnia dźiśieyſzego wyieżdża tákżę do Sáxonii, zá ktorym ták Ceſarſki, iáko y Inni Miniſtrowie Cudzoźiemſcy, máią w krotce poſpieſzyć. Xiążęta Ichmość Woiewoda Krákowſki, y Hetman W. Litt, tudźieſz Jmść Pan Hetman Polny Koronny odiacháli ztąd *ad propria.*

Regiment Pieſzy Xiążęćia Jegomośći Xawiera, y Artylerya Saſka w przeſzły Poniedźałek wyſzli ztąd do Sáxonii.

Podkomorſtwo Nad: Lit: Jmći Pánu Sliżenowi Stárośćie Krewſkiemu, á Szambellanią Jmśći Pánu Podoſkiemu Stárośćie Dobrzyńſkiemu (ktory ztąd z Oycem ſwoim Jmćią Pánem Woiewodą Płockim pierwey *ad propria*, potym *uti Commiſſarius à Republica deſignatus* do Leſzna wyieżdża:) Krol Jegomość konferował.

Jmść Xiądz Kanclerz W. Koronny máiąc *expreſſam facultatem* od J. K. Mośći będzie kontynuował Sądy Aſſeſſorſkie.

Podkomorſtwo Węndeńſkie *poſt fata* Jmśći Pana Czapſkiego, *ceſſit* Jmśći Panu Michałowi *Oſtoja* Zagorſkiemu *in ante* Stolnikowi Smolenſkiemu. Stolnikowſtwo Smolen: Jmść P. Jozefowi Lindemanowi Miecznikowiczowi Kowienſkiemu.

30. *Julii.* J.W.ImP.Poćieiowna Woiewodźianka Witebſka w Pałacu Pacowſkim w ſtancyi JJ. WW. Ichmćiow Maſſalſkich Piſarzow W.X.Litt, po odebránych *in Anteceſſum* ſzacownych od J.W.

Jmći

Jmći, Páná Humieckiego Woiewodźica Podolſkiego Staroſty Liśiatyckiego Regalizmach, temuż Jmśći záręczona ieſt *in ſociam vitæ* przez J. O. Xćia Jmśći Prymaſa, *in Præſentia* Brata ſwego J. W. J. Páná Strážnika W. X. L. y wielu licznych *primæ diſtinctionis* Gośći ná ten Akt zebránych.

Z Poznania die 20. Julii.

Katedra tuteyſza *in audita praxi* wylaniem Rzeki Warty iuż od dwoch Niedziel wodą otoczona, iako y Rynek Poznańſki, po ktorym łodźiami jeżdżą. A lubo raz Rzeka *in Anno* 1698. była też w Katedrze y w Stallach, ále teraz cale ie zalała śięgaiąc do Ambony, y ſtoł także wyſoko Ołtarza wielkiego zalała, y tak nagle przypadła, że nie ktore Antepedya muśiały zoſtać w wodźie, á w wielkim Chorze prawie do puł Ołtarzy woda zabrała. Inne Kośćioły co za ſzkodę ponoſząc jeſzcze *non conſtat*, bo dotychczas ſą napełnione wodami. Miaſto zaś od tey powodzi niewypowiedzianą ćierpi ruinę, Kamienice prawie codziennie obalaią ſię y ſklepy ſię z Trunkami rożnemi zapadaią, Moſty obadwa taż woda znioſła, nie rachuiąc domoſtw, ſtaien z karetami y innemi powozami Młynow, y Wśiow, ktore częśćią znioſła, częśćią zagarneła, tudzież Zboż *in contiguitate* Rzeki będące, ktore woda pozalewała przez co uciemiężenie Ludzi wielkie, oſobliwie między uboſtwem, bo mało co albo nic nie dowozą, więc lament wielki między Ludzmi, o czym dowiedziawſzy ſię Miaſta pobliżſze nad niemi ſię zmiłowały doſyłaiąc im *Victualia* iako to Miaſto Leſzno 780. Bochenkow Chleba, także Miaſto Smigiel 500. Bochenkow y 10. beczek piwa co *inter Egentes* Miaſto kazało *diſtribuere*. Trupy w grobach wſzędy pływaią á z nich fetory nieznośne z kąd ſię chorob obawiać potrzeba, iakoż iuż Ludzie *actu* choruią y puchną.

Z Obozu pod Barem die 14. Jul: 1736.

Przyſzła świeża wiadomość od Jmći Páná Smigulewicza Rotmiſtrza w Jákośliku Forwacht trzymaiącego, że Trzech Baſzow z Woyſkiem przepráwiło ſię przez Dunay z wielą Armátámi, á to *à Die 6ta præſentis ad 11. Ejuſdem*, ále gdźie *tendunt* niewiedzą. Ná Dunáiu dwa Moſty budowáć záczeli, Ludźie ktorzy drzewa zwoźili do budowánia czynili Relácyą, że ieſzcze większe idą Woyſka Tureckie.

Z Huśiatyna mil 5. od Kámieńca donoſzą, iż Pártya woyſka Moſkie-

ſkiewſkiego pod Kommendą Xiążęcia Jmći Holſztyńſkiego ſtánęła w Huśiatynie, támże y Jegomość P. Generał Biron z Czarkowa miał tákże przybydź, á Jegomość Pan Generał Kieyth od Záwalewa z Pokućia ćiągnie do Huśiatynia, zkąd máią ruſzyć ku Kijowu; Zboża iednak y inne *victualia* zá gotowy groſz ſkupuią.

Od Azowa piſzą, iż Kommendant Białocerkiewſki Demiánow piſał umyślnie Liſt do Jmći Páná Regimentarza, że zá Łáſką Páná BOGA, á zá ſzczęśćiem Imperátorowey Jeymći, Jmść Pan Felt-Márſzałek Munich wielką otrzymał wiktoryą pod Krymem. Przeieżdżał w tych dniach tędy Porucznik Moſkiewſki z kilkanaſtą Ludźmi Kommendy Jmśći Páná Generała Kieytha, y był w Obozie u kommendy, poſzedł ordynowany do Bracławia dla przyſpoſobienia Prowiantu dla Woyſka ná dni 15. zá pieniądze, czynił Relacyą, że Jmść Pan Generał Kieyth 15. dni w Huśiatynie ma zábáwić, y ma ná ten czás tuż bydź przyſpoſobiony Prowiant, powiadał że ná Bar ma Woyſko ich maſzerowáć. Kozakow tych co ieſzcze Mohilow zrábowáli byli, niektorych połapano, y powieſzano pod Barem.

Z Kámieńca die 22. Julij.

Woyſka Roſſyiſkie kilką kolumnámi maſzeruią w Ukráinę. Jmć Pan Generał Kieyth *Die 19. currentis* ruſzył z Brzezia do Smotrycza mil ztąd trzy, zkąd dziś do Dunaiewic, á z támtąd ná Bar do Woiewodztwa Bracławſkiego pośpieſzy, y ma śię lokowáć w Bracławiu, zápátruiąc śię ná drugą Pártyą Woyſka Roſſyiſkiego, ku Oczakowu, y Benderze zmierzáiącą. O Azowie że zápewne *Die 22. Junij* wźięty przyſzła wiadomość do Jmći Páná Generała Kieytha.

Z Krymu ieſt wiadomość o Tátárach, ktorzy pod Kommendą pewnego Sułtana przez Odnogę Morſką uchodźili, Kozacy Duńſcy w oczy, á Moſkwa z tyłu záſkoczywſzy w niewolą zabráli. Twierdzą y o tym, że Han z kilką Ludźmi uſzedł z Krymu ná pewnym Státku przepłynąwſzy Morze.

Z Lublina Die 29. Julij.

Z tego mieyſca, to tylko *occurrit ad defferendum*, iż Trybunał tuteyſzy *diligentiſſime agitatur*. Ichmość Rzewuſki Polny, y Jegomość Pan Strażnik Koronni, przybyli tu z Wárſzawy.

Konſtytucye Koronne, o ktore lubo rożni Ichmość kunkurruią, te iednak z Druku prędzey nie wynidą, chyba zá połtory Niedźiele.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Rzymu Ostanie Listy die 9. Julii.

Donoszą, że *eandem Die* Oćiec S. *in pleno Consistorio* Ichmośćiow Kardynałow, Krola Imośći Augusta III. P. N.Młgo publicznie *recognovit* zá Krola Polskiego, y zaraz *inhaerendo* Nominacyi J.K. Mśći, Imći Xiędza Grabowskiego Sufragana Poznańskiego ná Biskupstwo Chełminskie po wywiedzionym *in Urbe* zwykłym Processie prekonizował.

Z Wiednia die 4 Junij.

Xiąże Imść Lotaryński odebrał przez umyślego wPresburgu respos od CesarzaImći ná Reprezentacyą, ktorą stan Węgierski uczynił względem *subsidium* od nich pretendowanego, nazaiutrz Xiąże Lotaryński deklarował stanom, iż Cesarz Imść kontentuie się deklarowaną od nich summą 200000 Złotych, z czego będąc zgromadzeni kontenći wykrzykneli: *vivat* Krol Węgierski.

Die 11. Ejusdem. Przybył tu *recenter* powtorny z Wersaillu Kuryer do Ministra Francuskiego Mr du Theil, ktory zaraz udał się do Kanclerza ná konferencyą, ile że pomieniony Kuryer tę przywiosł wiadomość, iako Wielki Sułtan od Ministra Francuskiego w Konstantynopolu znayduiącego się pretendował Kopii zawartego z Cesarzem Imśćią Traktatu, chcąc wiedźieć, ieżeli się tam co przećiwnego Porćie w nim zawiera, tedy pretendowana Kopia odesłana być ma temuż Sułtanowi *cum appensione seperati articuli*, inquatūbyCesarz z iakieykolwiek przyczyny, Woynę miał podnieść przećiwko Porćie, tedy Francya áni *directe*, áni *indirecte* żadnych nie da *suppetias*, zachowuiąc wieczną przyiaźń z Portą. Ponieważ zaś Stany generalne nie odmienne są w swoiey rezolucyi, wzdrygaiąc się Gwarrancyi Artykułow pokoiu,y uczynioney wiadomey konwencyi, więc nie omylnie trzymany będźie Kongres, ná ugruntowanie tego pokoiu,iak prętko sięDwor tuteyszy zFrancuskim w interessach swoich uspokoi, *quo facto*, razem publikowany ma być Pokoy, tak tu iako też y w Paryżu, *ut fertur*, *Die 5. Augusti* Inne zaś Interessa *immediate*

)(nie

nie tykaiące ſię tych Dworow ná pomienionym kongreſſie, ktory *celebrari* ma w pewnym Mieście Niderlandźie uſolidowane być maią. Ze zaś Xiąże Karol Lotaryńſkie Gubernium odbierze w Niderlandźie *Confirmatur.* Arcy-Xiężniczka zaś, ktora do tych czas *poſſidebat* to Gubernium, w Kroleſtwie Czeſkim takowe mieć ma. Ná mieyſcu s. p. Xiążećia Eugeniuſza Xiąże Wittemberſkie Generaliſſimus od Ceſarza Imśći Noninowany.

Z Węgier donoſzą iż Turcy przy Mieśćie Nidda *intentionati* Oboz uformować. Komēdāt Miaſta Hermenſtadet, z Ziemi Siedmiogrodzkiey donioſł tu Dworowi, iáko tam ná 200. młodych Wołochow przybyło, proſzący o protekcyą Ceſarza Imćść, woląc wſzytko ſwoie dźiedźictwo opuśćić, niżeli ſię według generalnego edyktu Tureckiego do Woyny zaciągać.

Z Paryża 9. Julii.

Wſzyſcy ztąd poſtronni Miniſtrowie zá Krolem Imśćią do Kompiegny udadzą ſię y wielu Ich iuż *actu* poiachało, gdźie ſię Krol Imść aż *ad menſem 7brem* zabawić ma. O rewokacyą Flotty Angielſkiey przy Liſſabonie wielkiego przykłada ſtarania, ponieważ bytność iey przeſzkadza tam Krolowi Hiſzpańſkiemu zgodźić ſię z Koroną Portugalſką, zkąd *ſupervenit* wiadomość, iż Krol Portugalſki punkta od Dworu tuteyſzego, y Angielſkiego do Medyacyi podane mile przyiął. Po wyiezdźie Krola Imśći z Werſailiu, Krol Staniſław Krolowy Corze ſwoiey częſte oddaie wizyty dla ktorych dywertymentu co tydźień 3. razy komedye, á dwa razy koncerty odprawiać ſię maią.

Oſtatnie wiadomośći z Genui donoſzą, iż Baſtya w wodźie do mielenia, á w drwach do pieczenia chleba wielki cierpi defekt, zá czym Komendant tameczny o prętką *convenit* pomoc. Interim ábawiaią ſię Genuenczykowie, áby malkontenći iakiey do ſkutku nieprzyprowadźili akcyi, bo gdyby ciężką mieli Artyleryą, tedyby przymuśili w krotce tę fortecę do poddania ſię. *Interea* przeſzkadzaią Genuenczykowie według możności, áby im nic *ab exteris* nie dowożono. Co ſię zaś tycze Regnanta Ich Theodora, ten w wielkiey u wſzytkich apprehenſyi, y obſerwancyi, ktory rezyduie w Patrymonii, maiąc

300. Raytaryi *per modum* Szwaycarow do assystencyi á między niemi 150. Karabinierow, ktorzy ustawicznie z dobytemi mieczami assystuią, y codźiennie 3. otwarte wystawione stoły pięknym srebrnym serwisem zastawione. Zákonfiskowane zaś zboża 700000. Liwrow zebrać pomienieni malkontenci, 12, armat z sobą maiący Miasto Bonize znowu odebrali, ktorzy także spodźiewaią się prętgo podania się Bastyi.

Xiążę de Orleans co raz do lepszego przychodźi zdrowia, aże umknął Marquis de Constans poiedynkuiący, więc Krol Imść szarzą Regimentową w ktorey był Pułkownikiem, komu inszemu ma konferować, Stryiowi zaś iego dano rdynans áby się reyterował z tego Krolestwa, á tak przez poiedynkuiącego cała *Familia de Consleans* dysgracyowana u Dworu została.

Die 13. Julii. Wprzeszłą Niedźielę, y we Wtorek straszne tu grzmoty były z gradem wielkim extraordynaryinym, ktory wszytko zruynował. Także Dnia 8. tegoż Miesiąca w Brie zpadł grad iak Gołembie iaie, ktory także wszytko zboże y owoce popsuł, nawet Zamek Olainville nazwany zruynował.

Z Parmy Die 30. Junii.

Przyszła tu wiadomość iżWoysko Francuskie, y Piemonteyskie ktore miało kwatery swoie w Territorium *Pavia* zaczeli marsz swoy prowadźić do Piemontu dla tych ktorzy w Kremonćie zostaią, zkąd zapewne maią być ze wszytkim ewakuowani.

Z Frankfortu Die 11. Julii.

Dnia wczorayszego przeszło tędy 6. statkow naładowanych z Prochem, ktore przyszły z Moguncyi y idą do Węgier, zá ktoremi maią pospieszyć wozy naładwane z amunicyami,te konwoiować ma Regiment Cesarski Kurassyerow.

Z Wrocławia donoszą iż z okazyi ustawicznych deszczow straszliwie przybrała Rzeka Odra, ták dalece że od pamięci ludźie nie pamiętaią takowey powodźi, gdyż w rożnych ulicach ná 3. y więcey łokci w zwyż wylałá przez có mieszkańcy znaczne szkody ponoszącaż ná dachách salwować się muśieli, zkąd ich czołnami ratowano, iednak widźiano trupow pływaiących po Mieśćie, y dźieći w kolibkach, potym supplikacye po wszytkich Kośćiołach naznaczono.

Z Peter-

)1(

Z Peterburga die 29. Junij.

Minister Perski u Dworu tuteyszego zostáiący odebrał Konfirmacyą, iż Wodz y Rządzca támteczney Monarchij Thamas Kulichan *actualnie* Tron Perski ośiadł pod Imieniem Szach Nadir. Do Dworu záś tuteyszego zpod Azowa przybył Kuryer zwiadomośćią poddánia się przerzeczoney Fortecy. Tenże Kuryer *refert* o Jmśći Pánu Feld-Márszałku Münichu, iż kilka mil iuż wkroczył do Krymu, mało co chorych ráchuiąc w Obozie swoim, we wszystkich zaś potyczkách do Krymu się przebieráiąc, nád trzy zábitych, 6. dużo ránionych, 170. lekko ránionych nie liczy żołnierzy. *Supervenit* tákże *Confirmatio*, iż Wodz Rossyiskich Kałmukow, kubanskich Tatarow *totaliter* zniosł. Nie tylko w Rezydencyi tuteyszey, ále y po cáłey Monarchij publikowany Edykt, áby ći młodźi Boiarowie, ktorzy do woyny ochotę máią ná stolicę poszli do zgromadzenia się, zkąd dáley do Azowa, czyli do Obozu Jmśći Páná Feld-Márszałka Münicha odesłáni będą. Do Posła Perskiego dnia onegdayszego powtorny przybył Kuryer zwiadomośćią, iáko Porta teraz *per fortia* szuka pokoiu u Persow *in quem finem* do Sophiego Perskiego Basza przybył z propozycyámi do pokoiu. Ale się Sophi deklarował, iż poki wszelkie *Avulsa* Persom powrocone nie będą, y szkody przez teráźnieyszą woynę nágrodzone ná 100. Millionow Asprow wynoszące, tedy o żadnym słyszeć nie zechce pokoiu. Nie ma sobie oraz Porta ominowáć, áby odebráne iey w tey woynie przez Persow Fortece, y kráie powrocone były.

Z Frankfortu die 12. Julij.

Garnizon Francuzki w Filipsburgu *recenter* znowu roczne odebrał *necessaria in ulteriorem sustentationem*, co iest znákiem nie prętkiey Rumacyi przez nich tey Fortecy. Xiąże *Elector Palatinus Rheni* ieszcze *subsistit* w Mieśćie Szwetzingen máiąc wprzod ná Jeśień przybyć do Manheymu. Xiąże Jegomość *de Saxen Neustad* z Collonij do Czech ná Biskupstwo swoie *Leitmerita* názwane pospieszył. Wielki Klasztor Pániński w Mieśćie Ferraryi do gruntu zgorzał.

Z Wenecyi donoszą, iż tam przybył Poseł Rossyiski, z znácznemi Comissami do támteyszey Rzeczypospolitey, ktora *ferventissime* sporządza się do woyny przećiwko Turkom.